

Pieczęć szkoły/placówki

PRZYKŁAD DOBREJ PRAKTYKI W EDUKACJI
do opublikowania na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Białymstoku

Nazwa szkoły/placówki, w której realizowane jest działanie		Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Białymstoku		
Imię i nazwisko dyrektora szkoły/placówki		mgr Anna Małgorzata Sawicka		
Adres		Ul. Słonimska 15/1 15-028 Białystok	Strona internetowa www.pppp.bialystok.pl	Tel. 85 7416235
Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za wartość merytoryczną publikacji		mgr Anna Małgorzata Sawicka mgr Małgorzata Szeszel		
Zakres działań:	Edukacja	Tak		
	Wychowanie i profilaktyka	Tak		
	Zajęcia wspomagające rozwój ucznia (zajęcia pozalekcyjne)	Tak		
	Organizacja i zarządzanie	-		
	Działania innowacyjne	Tak		
	Inne obszary (określić jakie)	Współpraca ze środowiskiem lokalnym: Kuratorium Oświaty w Białymstoku, Starostwo Powiatowe w Białymstoku, lokalne media, dyrektorzy placówek edukacyjnych i wychowawczych powiatu białostockiego, nauczyciele i rodzice uczniów.		
Temat działania: Przez ucho do języka – wykorzystanie treningu słuchowego prof. A. A. Tomatisa w terapii logopedycznej				
Czas/okres realizacji zadania: styczeń 2020 -nadal				
<p>Cele działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podniesienie kompetencji językowych oraz komunikacyjnych (percepcji: rozumienia mowy, reakcji niewerbalnych, ekspresji: mowy czynnej i reakcji werbalnych, wrażliwości na język mówiony); • zmniejszenie deficytów w zakresie uczenia się drogą słuchową, nadwrażliwości na dźwięki oraz trudności ze skoncentrowaniem się na bodźcach słuchowych; • poprawienie jakości nauczania i uczenia się dzieci (pomoc w stworzeniu warunków do efektywniejszego nauczania i uczenia się), szybsze i trwalsze zapamiętywanie; • łatwiejsze radzenie sobie ze stresem i kontrolowanie swoich emocji; • polepszenie koncentracji i podzielności uwagi uczniów; • odbudowanie własnych sił oraz większa wiara w siebie; • poszerzenie wiedzy rodziców i nauczycieli na temat zaburzeń koncentracji słuchowej i ich wpływu na sferę językową (np. problemy z lokalizacją źródła słyszanych dźwięków, kłopoty z oceną natężenia, wysokości, długości, kolejności słyszanych dźwięków, brak umiejętności selekcjonowania bodźców słuchowych); • uświadomienie nauczycielom i rodzicom korzyści z działań wspomagających uwagę słuchową dziecka, które mogą dać nieocenione wskazówki dotyczące możliwości słuchania ucznia. 				

Opis działania:

- Udział w dobrej praktyce jest bezpłatny i dobrowolny. Przeznaczona jest dla dzieci i uczniów bez ograniczenia wiekowego z zaburzeniami mowy (afazją, opóźnionym rozwojem mowy, mutyzmem, wadami wymowy, jękaniem), ADHD, autyzmem, zespołem Aspergera, zaburzeniami słuchu i przetwarzania słuchowego, specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksją, dysgrafią, dysortografią) itp.
- Dzieci uczestniczące w terapii zostały poddane badaniu diagnostycznemu, jakim jest test uwagi i lateralizacji słuchowej, który przypomina badanie słuchu. Łączy on w sobie elementy audiologii: (określenie czułości słuchu) i psychologii (uwaga skierowana na dźwięki o różnych częstotliwościach oraz umiejętność ich różnicowania).
- Cykl treningu: odbyły się dwie lub trzy serie po 30 i 15 godzin ćwiczeń, oddzielone przerwami trwającymi od czterech do ośmiu tygodni. Odstępy są niezbędne, by dzieci mogły oswoić i zintegrować zachodzące zmiany. Przed każdą serią terapii i po jej zakończeniu uczniowie przechodzili test uwagi słuchowej.
- Pierwsza faza nazywana jest „powrotem dźwiękowym” i odbywa się z wykorzystaniem utworów muzycznych Mozarta i chorałów gregoriańskich. W rzeczywistości prowadzi to od normalnego słyszenia do słuchania dźwięków zgodnie z percepcją embrionalno- płodową. Konieczne jest przebywanie w przefiltrowanych dźwiękach, o ile nie rozwinęła się jeszcze chęć słuchania, która zbudzi się w kierunku komunikowania się.
- Druga faza trwa osiem dni i odbywa się na słuchu płodu. Następnie, w zależności od reakcji i wyników, kontynuowane są zajęcia w cyklu ośmiu dni co sześć, osiem lub dziesięć tygodni, aż do uzyskania normalnej struktury języka. Podczas tych kolejnych serii krzyżują się nowe fazy w postaci narodzin dźwiękowych, przedjęzykowych z pieśniami i rymowankami, muzyką mozartowską, melodiami gregoriańskimi. Następnie pojawia się ostatni etap - języka (sposób mówienia wskazuje na sposób słuchania i pojmowania świata dźwięków).
- W trakcie zajęć wykorzystywane są aktywne ćwiczenia logopedyczne – w zależności od trudności- polegające na opanowaniu materiału językowego, wywoływaniu wadliwie realizowanych głosek, ich utrwalaniu i automatyzacji oraz zwalnianiu tempa wypowiedzi, zróżnicowaniu intonacji itp.
- Systematycznie odbywały się też konsultacje dla rodziców i nauczycieli na temat istoty i wpływu uwagi słuchowej na proces komunikacji i uczenia się, korzyści z działań zapobiegających zaburzeniom przetwarzania słuchowego oraz hałasowi w przedszkolach i szkołach.
- Trening kształcenia słuchu połączono z ćwiczeniami językowymi i komunikacyjnymi oraz doskonaleniem tempa i techniki czytania.
- W dobrej praktyce wykorzystano licencjonowany sprzęt analogowy do metody stymulacji audio – psycho – lingwistycznej oraz aparat do nauki mowy moduł EVM4. Jest to interfejs, który łączy mikrofon z wybranym rejestratorem dzięki wielu możliwościom połączeń.

Opis uzyskanych efektów:

- raporty badań funkcji słuchowych większości dzieci objętych treningiem wskazują na poprawę wyników uwagi słuchowej, integracji międzypółkulowej oraz umiejętności fonologicznych;
- lepsze kontrolowanie parametrów głosu (intonacji, barwy, głośności, rytmu), a także płynności mowy, co usprawnia komunikowanie się z innymi;
- zmniejszenie trudności ze zrozumieniem mowy w hałaśliwym otoczeniu, utrzymywanie uwagi na głosie nauczyciela, podzielność uwagi;
- usprawnienie mowy, prawidłowej artykulacji i umiejętności komunikacyjnych;
- polepszenie umiejętności uczenia się: pisania, czytania, naukę języków obcych, pamięci, uwagi oraz wykorzystanie wiedzy w praktyce, motywacji i wiary we własne możliwości;
- kontrolowanie i swobodne wyrażanie emocji;
- dobra praktyka poszerzyła wiedzę nauczycieli i rodziców na temat przetwarzania słuchowego, ale także wzmocniła ich więzi z dzieckiem;
- rodzice zaobserwowali poprawę funkcjonowania dzieci w domu, w szkole i w przedszkolu.

Wnioski z realizacji:

Dzieci w wieku przedszkolnym powinny być przedmiotem szczególnej uwagi w badaniu ich dynamiki językowej. To od stymulacji centralnego układu nerwowego, a w szczególności kory mózgowej, która stanowi centrum procesów myślenia będzie zależeć cała przyszłość dziecka. Jeśli język ustny jest słabo ustrukturyzowany, język pisany nie może zostać odpowiednio zintegrowany, w wyniku czego u dziecka mogą występować różne trudności edukacyjne.

Instytucje wspomagające realizację podjętych działań:

Starostwo Powiatowe w Białymstoku

Trudności w realizacji (ewentualne wskazówki w kwestii rozwiązywania problemów):

- Trudności logistyczne rodziców (codzienne dowożenie dzieci o stałej porze, czas trwania zajęć to 2 godziny).

Uzasadnienie zgłoszenia:

Słyszeć i słuchać

- Najnowsze badania wskazują, że ogromną rolę w zaburzeniach komunikacji odgrywają problemy z uwagą słuchową. Często zapominamy o uchu i nie szukamy możliwości słuchowych dziecka, jednak ten narząd odgrywa bardzo ważną rolę w edukacji i funkcjonowaniu społecznym ze względu na język, pamięć, uwagę i rozumienie.
- Możemy dobrze słyszeć, ale nie oznacza to, że potrafimy równie dobrze słuchać, czyli że mamy prawidłowo rozwiniętą uwagę słuchową.
- Prof. A.A. Tomatis wierzył, że ludzie, którzy słyszą być może nie są w stanie słuchać, ponieważ ich mięśnie ucha środkowego nie działają prawidłowo. Uważał również, że umiejętność słuchania wpływa na rozwój języka mówionego i pisanego oraz komunikację. Według niego słuchanie zmodyfikowanej muzyki może ćwiczyć mięśnie ucha i stymulować połączenia między uchem, a mózgiem oraz zwiększać umiejętności słuchania i komunikacji.

Praca z głosem

- Praca z własnym głosem ma na celu najpierw otworenie ucha i wykorzystanie w pełni jego możliwości, a następnie wzmocnienie mięśni ucha środkowego, co wpływa na sam głos i harmonizację całego organizmu.
- Wykorzystywana podczas terapii muzyka filtrowana i wysokie dźwięki pozwalają na aktywizację całego organizmu, a przede wszystkim komórek nerwowych, poprawia to zdolność koncentracji i zapamiętywania.
- Po pewnym czasie organizm sam nabiera zdolności do wykorzystania swoich możliwości i kontynuując kilka prostych ćwiczeń, już bez aparatury, sami stymulujemy swój organizm.
- Praca z własnym głosem pozwala na wykorzystanie w pełni swojego potencjału, pomaga w lepszym ustawieniu rytmu i tembru głosu. Lepsze panowanie nad własnym głosem przekłada się również na harmonizację swego ciała.

Wykaz załączników: prezentacja PowerPoint zawierająca zdjęcia i wypowiedzi rodziców.

Wyrażam zgodę na opublikowanie na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Białymstoku przedstawionego przykładu dobrej praktyki.

Działyska 4 II 2021 r.
Miejscowość, data

POWIATOWA PORADNI
PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA
w Białymstoku
Anna Sawicko
Podpis dyrektora szkoły/placówki

